

19.6.2018

VALTIONEUVOSTON ASETUS MAANMITTAUSLAITOKSESTA

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi asetus Maanmittauslaitoksesta. Voimassa oleva asetus Maanmittauslaitoksesta (1082/2013) perustuu Maanmittauslaitoksesta annettuun lakiin (900/2013), joka on esitetty kumottavaksi hallituksen esityksessä HE 89/2018 vp laiksi Maanmittauslaitoksesta.

Esitetty uusi laki Maanmittauslaitoksesta tulisi voimaan 1.1.2019. Nyt esitettävä Valtioneuvoston asetus sisältäisi mainitun lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksella annettavan tarkemman sääntelyn Maanmittauslaitoksen johtamisesta, tehtävistä, asioiden ratkaisemisesta sekä pääjohtajan tehtävistä, ratkaisuvallasta ja sijaisista. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös Maanmittauslaitoksen henkilöstöstä ja arvonimistä.

Ehdotetussa asetuksessa säädettäisiin edellä mainitun ohella tiettyjen Maanmittauslaitoksen virkojen kelpoisuusvaatimuksista sekä erällä tieteelliseen tutkimukseen liittyviä tehtäviä hoitavilla johtavilla virkamiehillä olevista arvonimistä. Palvelussuhteen ottamisesta tai maksajavirastotehtävien ja niihin liittyvien tehtävien organisoinnista ei ole tällä hetkellä tarpeen säätää tarkemmin asetuksella sen lisäksi, mitä valtion virkamieslainsäädännössä ja Ruokavirastosta annetussa (371/2018) laissa näistä asioista säädetään.

Maanmittauslaitoksesta annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaisesti viraston organisaatiosta, sisäisestä työnjaosta, asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta sekä toimintojen muusta järjestämisestä tullaan määräämään pääjohtajan vahvistamassa viraston työjärjestyksessä.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Maanmittauslaitoksen tehtävät. Voimassa olevan Maanmittauslaitoksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa (580/2014) on säännelty Paikkatietokeskuksen tehtävistä hyvin yksityiskohtaisesti. Sääntely vastaa 1 päivänä tammikuuta 2015 lukien kumottua Geodeettisesta laitoksesta annettua asetusta, jonka sisältö siirrettiin sellaisenaan Maanmittauslaitoksesta annettuun lakiin (900/2013) Geodeettisen laitoksen tultua yh-

distetyksi Maanmittauslaitokseen. Sääntely on ottaen huomioon perustuslain 119 §:n 2 momentissa säädetty lakitasolla tarpeettoman yksityiskohtaista, eikä kysymys tältä osin ole julkisen vallan käyttöön luettavista tehtävistä, vaan tutkimuksesta. Tästä johdun mainittu sääntely on esitetty sisällytettäväksi Maanmittauslaitoksesta annettavaan valtioneuvoston asetukseen.

2 §. Henkilöstö. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Maanmittauslaitoksen henkilöstöstä. Maanmittauslaitoksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin mukaan Maanmittauslaitoksella on keskushallinto. Ehdotuksen 1 momentissa esitetään säädettäväksi keskushallinnossa toimivista henkilöistä, joita olisivat ylijohtaja, maanmittausneuvokset ja tutkimusjohtaja. Nämä avustaisivat pääjohtajaa Maanmittauslaitoksen johtamisessa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi Maanmittauslaitoksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimintayksiköiden ja hallintoyksikön päälliköistä. Toimintayksikön päällikkönä toimisi ylijohtaja ja yleishallintoyksikön päällikkönä hallintojohtaja.

Pykälän 3 momentin mukaan Maanmittauslaitoksessa toimiva muu henkilöstö olisi sekä tehtävistä että julkisen vallan käytöstä riippuen joko virkasuhteista tai työsopimussuhteista. Momentissa säädettäisiin myös Maanmittauslaitoksen tiettyihin johtotehtäviin liittyvistä arvonimistä.

3 §. Kelpoisuusvaatimukset.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi edellä 2 §:ssä tarkoitettujen viranhaltijoiden kelpoisuusvaatimuksista. Muun kuin paikkatietokeskuksen Ylijohtajan sekä maanmittausneuvoksen ja hallintojohtajan virkojen kelpoisuusvaatimuksena olisi ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi sanottujen virkojen haltijoilta edellytettäisiin tehtävän edellyttämää monipuolista kokemusta ja käytännössä osoitettua johtamistaitoa. Viimeksi mainittu vaatimus koskisi kaikkia pääjohtajan suorassa alaisuudessa olevia johtajia tutkimusjohtajaa lukuun ottamatta riippumatta siitä, toimivatko he esimiesasemassa viraston toimintayksikön ylijohtajana vai niin sanottuna esikuntajohtajana ilman esimiesasemaa. Lisäksi kelpoisuusvaatimus koskisi osaston johtajia sekä muita mahdollisia näitä viraston organisaatiossa asemaltaan vastaavia esimiesasemassa olevia virkamiehiä.

Tutkimusprofessorilta ja tutkimusjohtajalta edellytettäisiin tohtorin tutkintoa, tehtävän edellyttämää monipuolista kokemusta sekä julkaisuilla osoitettua kykyä tieteelliseen tutkimustyöhön Maanmittauslaitoksen toimialalla.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kiinteistötoimituksia ja kirjaimisasiointia käsittelevien ja ratkaisevien henkilöiden kelpoisuudesta säädettäisiin erik-

seen kuten voimassa olevassa asetuksessa. Mainittu toimitusinsinöörejä koskeva sääntely sisältyy kiinteistönmuodostamislakiin (554/1995).

Asetuksessa ei säädettäisi viraston pääjohtajan kelpoisuusvaatimuksista, vaan niiden osalta sovellettaisiin valtion virkamieslain 8 §:n 2 momentin säännöksiä. Esitettävät kelpoisuusvaatimukset vastaisivat pitkälti voimassa olevia Maanmittauslaitoksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1082/2013) säädettyjä johtavien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksia.

4 §. Nimitykset. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi pääjohtajan nimitysvallasta. Pääjohtaja nimittäisi organisaation mukaisten toimintayksiköiden ylijohtajat ja yleishallintoyksikön hallintojohtajan sekä ylijohtajan, maanmittausneuvokset ja tutkimusjohtajan. Jollei työjärjestyksessä määrättäisi toisin, pääjohtaja nimittäisi myös muihin keskushallinnon virkoihin. Pääjohtajan itsensä nimittäisi Maanmittauslaitoksesta annetun lain 4 §:n mukaan valtioneuvosto.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi muiden toimintayksiköiden kuin keskushallinnon virkoihin nimityksestä tai työsopimussuhteisen henkilöstön ottamisesta. Toimintayksikön johtaja nimittäisi sekä virkasuhteisen että työsopimussuhteisen henkilöstön ellei työjärjestyksessä määrättäisi toisin.

5 §. Sijaisen määrääminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi ylijohtajan, hallintojohtajan ja maanmittausneuvoksen sijaisen määräämisestä. Koska pääjohtaja nimittää edellä mainitut viranhaltijat, myös heidän sijaistensa määrääminen esitetään pääjohtajan tehtäväksi pääjohtajalle esitetyn nimitysvallan mukaisesti. Muilta osin sijaisuudesta esitetään määrättäväksi työjärjestyksellä.

6 §. Päätöksenteko Maanmittauslaitoksessa. Maanmittauslaitoksesta annetun lain 5 §:n mukaan pääjohtaja johtaa Maanmittauslaitosta ja ratkaisee Maanmittauslaitokselle kuuluvat hallinnolliset asiat. Asetuksen 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa esitetään säänneltäväksi strategisluonteisista asioista, kuten Maanmittauslaitoksen yleisistä toimintalinjoista ja merkittävistä kehittämishankkeista, joista päättäminen kuuluisi pääjohtajan tehtäviin. Pääjohtajan tehtäviin kuuluvaksi esitetään myös laitoksen toiminnallisista tavoitteista päättäminen.

7 §. Voimaantulo. Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Siirtymäsäännöksen mukaan henkilö, joka on Maanmittauslaitoksen virassa asetuksen voimaan tullessa, olisi edelleen kelpoinen virkaansa sekä muuhun vastaavaan Maanmittauslaitoksen virkaan tämän asetuksen tullessa voimaan.

3 Esityksen vaikutukset

Asetuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä Maanmittauslaitoksen esityksen pohjalta. Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Maanmittauslaitokselta, Maanmittauslaitoksen akavalaisten yhteistyöryhmä JUKO ry:ltä ja Maanmittauslaitoksen tekniset MATE ry:ltä.

Asetusehdotus ollut tarkistettavana oikeusministeriön lainvalmisteluosaston tarkastustoimistossa.

5 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2019 samanaikaisesti Maanmittauslaitoksesta annetun lain (XXX/2018) kanssa.